

Polski Ład. Na co powinny zwrócić uwagę organizacje pozarządowe w nowym roku

03 sty 2022 10:26 Autor: Magdalena Samul-Szerwińska
Logo ngo.pl na pomarańczowym tle

Artykuł poradniczy przygotowany przez niezawodny portal ngo.pl. Zachęcamy Państwa do zapoznania się ze zmianami prawnymi jakie obowiązują od 1 stycznia 2022 r. w związku z wprowadzeniem tzw. „Polskiego Ładu”.

Źródło: <https://publicystyka.ngo.pl/polski-lad-na-co-powinny-zwrocic-uwage-organizacje-pozarzadowe-w-nowym-roku> [1]

Liczne i poważne zmiany, dotyczące wielu podmiotów, w tym także organizacji pozarządowych, które przynosi nam od nowego roku "Polski Ład", z pewnością będą przedmiotem wielu artykułów w 2022. Powoli zaczynamy wgryzać się w temat. Przeczytajcie o najważniejszych zmianach, które mogą mieć wpływ na codzienne funkcjonowanie NGO-sów.

Wchodzący w życie 1 stycznia 2022 roku „Polski Ład” to potoczna nazwa zmian wprowadzonych ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Zmiany są liczne i poważne, dotyczą wielu aspektów funkcjonowania osób fizycznych i prawnych, ja skupię się na wybranych z nich, istotnych z punktu widzenia organizacji pozarządowych.

Dla organizacji zatrudniających pracowników

Przed rozpoczęciem przez pracownika pracy należy przekazać mu sporządzoną na piśmie umowę o pracę – w przeciwnym razie koszt jego wynagrodzenia nie będzie mógł być zaliczony do kosztów organizacji, zaś wysokość tego wynagrodzenia zostanie potraktowana jako jej przychód. Polski Ład wprowadza bowiem kilka rozwiązań mających walczyć z szarą strefą i zatrudnianiem pracowników „na czarno”.

Wzrost minimalnego wynagrodzenia

Jak co roku, z pierwszym dniem stycznia wzrośnie minimalne wynagrodzenie za pracę, oraz minimalna stawka godzinowa dla umów zlecenia. W 2022 roku wyniosą one:

minimalne wynagrodzenie za pracę – 3010 zł brutto

minimalna stawka godzinowa – 19,70 zł brutto

Wraz ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia brutto wzrosną też łączne koszty pracy, czyli kwota jaką organizacja musi uwzględnić w budżecie projektu, żeby móc wypłacać pracownikom/zleceniobiorcom wynagrodzenie w ustawowo ustalonej kwocie.

Należy także pamiętać o obowiązujących od 2021 roku pracowniczych planach kapitałowych, które również powinno się uwzględnić planując budżet, nawet jeśli nie dotyczy to obecnie zatrudnionych pracowników. W przypadku pracownika zatrudnionego na minimalne wynagrodzenie o pracę, koszt PPK po stronie pracodawcy wyniesie 45,15 zł. Jeśli organizacja funkcjonuje w oparciu o projekty wieloletnie i w budżecie ma zaplanowane minimalne wynagrodzenie w wysokości 2 800 zł (tyle wynosi ono w 2021 roku), grantodawca nie powinien się sprzeciwiać niezbędnej korekcie budżetu (w ramach tej samej kwoty), organizacja planując projekt nie mogła wiedzieć czy i jak zmienią się wynagrodzenia, a na decyzję tę nie miała wpływu.

Większa kwota wolna od podatku

Od 1 stycznia 2022 roku wzrośnie kwota wolna od podatku – z 8.000 zł do 30.000 zł, wzrośnie także powiązana z nią kwota pomniejszająca podatek – z 1.360 zł do 5.100 zł.

Oznacza to, że do momentu, kiedy wynagrodzenie pracownika przekroczy 30.000 zł zaliczka na podatek nie jest naliczana. W przypadku pracowników zatrudnionych na minimalne wynagrodzenie, zaliczka na podatek zacznie być naliczana dopiero w 9. miesiącu.

Kwotę wolną od podatku stosuje się tylko od jednego źródła dochodu, jeśli więc pracownik prowadzi działalność gospodarczą rozliczaną według skali podatkowej lub pobiera świadczenia ZUS (emeryturę, rentę lub zasiłek), to powinien o tym poinformować pracodawcę. W takich przypadkach bowiem pracodawca nie będzie uwzględniał kwoty wolnej, zostanie ona uwzględniona dla pozostałych źródeł. Jeśli pracownik się zagapi i jego kwota wolna będzie rozliczana zarówno z działalności gospodarczej (tu jest obowiązkowa), jak i przez pracodawcę, w rozliczeniu rocznym będzie musiał i tak dopłacić to, co zostanie w ciągu roku nadpłacone.

Ulgi podatkowe dla pracowników

Polski Ład wprowadza duże ulgi podatkowe dla wybranych grup osób. Zwolnione z podatku dochodowego z tytułu umów o pracę i umów cywilnoprawnych są roczne dochody do kwoty 85.528 zł pracowników, którzy:

- po minimum pięcioletnim pobycie za granicą przenieśli miejsce zamieszkania na teren Polski. Ulga obowiązuje przez cztery kolejne lata po powrocie takiej osoby do Polski („ulga na powrót”),
- w danym roku podatkowym wykonywali władzę rodzicielską lub stanowili rodzinę zastępczą dla co najmniej czworga dzieci, w tym także pełnoletnich uczących się, wobec których pracownik realizował obowiązek alimentacyjny („ulga rodzina 4+”),
- przekroczyli 60 rok życia (kobiety) lub 65 rok życia (mężczyźni) i są z tytułu wiążącej ich z organizacją umowy objęci obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym („ulga dla seniorów”).

Polski Ład przewiduje także specjalną „ulgę dla klasy średniej” – dotyczy ona pracowników (ale już nie osób zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych), których miesięczne wynagrodzenie wynosi między 5.701 zł a 11.141 zł (rocznie między 68.412 zł a 133.692 zł). Jeśli pracownik ma na umowie kwotę mieszczącą się w tym przedziale, pracodawca będzie tę ulgę uwzględniał, chyba, że pracownik złoży wniosek o jej nieuwzględnienie – powinien to zrobić, jeśli jego dochody od innego pracodawcy lub z działalności gospodarczej rozliczanej według skali podatkowej łącznie z wynagrodzeniem za pracę w organizacji przekroczą kwotę 11.141 zł miesięcznie.

Od roku 2022 składka zdrowotna nie pomniejsza już podatku także w przypadku wynagrodzeń wypłacanych z umowy o pracę czy zlecenia. Oznacza to, że z wynagrodzenia brutto potrącana będzie większa kwota.

Dla organizacji korzystających z ofiarności publicznej i sponsoringu

Liczne ulgi podatkowe wprowadzone w Polskim Ładzie będą zapewne oznaczać dużo niższe wpływy organizacji pożytku publicznego z tytułu 1% podatku, a także – być może – niższe wpływy z darowizn w związku z coraz trudniejszą sytuacją gospodarczą (niższe wpływy z 1% OPP odczują w 2023 r.).

Warto jednak wiedzieć, że od 1 stycznia 2022 roku poszerzą się możliwości wspierania działalności organizacji pozarządowych i korzystania z tego tytułu z ulg podatkowych. Polski Ład wprowadza bowiem ulgę dla mecenasów sportu, kultury i nauki, polegającą na możliwości skorzystania z ulgi podatkowej przez przedsiębiorcę rozliczającego:

- według skali podatkowej (PIT-36),
- podatkiem liniowym (PIT-36L),
- ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (PIT-28),
- podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT-8).

Przedsiębiorca taki (w tym także osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą) będzie mógł odliczyć 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działanie na rzecz sportu, kultury i nauki. Z powyższej ulgi może skorzystać podmiot, do wysokości osiąganego dochodu, który ponosi koszty finansowania klubów sportowych, stypendiów czy imprez sportowych (niemasowych). W zakresie kultury podatnik może ponosić wydatki na instytucje kultury bądź działalność kulturalną realizowaną przez odpowiednie uczelnie i szkoły. Z kolei w przypadku szkolnictwa wyższego wsparciem będą objęte wydatki na stypendia, finansowanie pracownikowi nauki czy praktyki zawodowej.

Jak w przypadku każdej nowej ulgi właściwe zastosowanie przepisów będzie wymagało ich dobrego poznania i zrozumienia, być może dodatkowych interpretacji czy wyjaśnień. Na początku warto więc podejść do tej ulgi ostrożnie. Będziemy starali się w portalu lepiej poznać i opisać jej mechanizmy.

Dla organizacji prowadzących sprzedaż

Organizacje sprzedające swoje produkty lub usługi osobom fizycznym będą mieć obowiązek umożliwiania klientom płatności bezgotówkowych. Nie oznacza to jednak powszechnego obowiązku posiadania terminala płatniczego do obsługi kart płatniczych lub kredytowych. Obowiązek można spełnić np. umożliwiając płatność przelewem, BLIK-iem, czy też w innej bezgotówkowej formie. Jeśli organizacja prowadzi sprzedaż za pomocą terminala płatniczego i ma kasę fiskalną online, musi

terminal z nią połączyć. Kupując terminal płatniczy, oprócz rozliczenia go jako koszt prowadzonej działalności, możemy także skorzystać z ulgi na jego zakup.

Zmiana limitu dla transakcji gotówkowych

Od 1 stycznia 2022 roku zmieniają się limity płatności gotówkowych. Zostaną one obniżone:

- z 15.000 zł, do 8.000 zł - jeśli transakcja jest dokonywana między dwiema firmami,
- w przypadku transakcji z osobą fizyczną, limit ten wyniesie 20.000 zł.

Niedopilnowanie tego obowiązku będzie miało dla organizacji poważne konsekwencje, włącznie z brakiem możliwości rozliczenia wszystkich kosztów takiej transakcji. Zakup na kwotę przekraczającą 8.000 zł musi być dokonany przelewem, a jeśli sprzedający jest VAT-owcem – musi wskazać konto figurujące na tzw. białej liście VAT (wyszukiwarkę znajdziesz tutaj <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarkaotwiera-sie-w-nowej-karcie>).

W przypadku nabywania za kwotę przekraczającą 8.000 zł towaru widniejącego w załączniku nr 15 do ustawy o VAT otwiera się w nowej karcie, płatność musi być dokonana przelewem na konto znajdujące się na „białej liście” VAT i w formie podzielonej płatności (split payment).

Uwaga! Limit 8.000 zł ma zastosowanie także do transakcji powiązanych (czyli np. podzielonych) i płatności powtarzających się (np. w przypadku płacenia co miesiąc za tę samą usługę, w momencie kiedy łączna wartość wszystkich wystawianych w ramach takiej umowy faktur przekroczy 8.000 zł, należy zacząć płacić w formie bezgotówkowej).

Rachunkowość - amortyzacja środków trwałych

Od 2022 roku amortyzacja środków trwałych będzie dokonywana na podstawie ceny nabycia, lub bieżącej wartości rynkowej, ale w tym przypadku nie większej niż wynosiła cena nabycia. Jest to ważne w przypadku wprowadzania do ewidencji środków trwałych pochodzących np. z darowizn. W takim przypadku, aby ustalić ich wartość należy zweryfikować (np. sprawdzając na popularnych serwisach aukcyjnych i sprzedażowych) jaka jest obecnie wartość porównywalnego sprzętu, o podobnych parametrach i stanie zużycia. Jeśli z przeprowadzonej analizy rynku (dla której zawsze warto zachować wydruki potwierdzające nasze szacunki) wynika, że bieżąca wartość rynkowa jest obecnie większa niż cena z oferty sprzedaży – za wartość początkową uznamy cenę z oferty sprzedaży. Jeśli natomiast bieżąca wartość rynkowa będzie niższa niż cena kupna – za wartość początkową uznamy wartość rynkową.

<https://wms.archiwum-wzp.pl/co-slychac-w-iii-sektorze/polski-lad-na-co-powinny-zwrocic-uwage-organizacje-pozarzadowe-w-nowym-roku>